Ч. 243. Львів, пятниця дня 30. жовтня (12. листопада) 1909. Річник XIII.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . 20 кор.
на пів року . . 10 кор.
на чверть року . 5 кор.
на місяць . . 1·70 кор.
За границею:
на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 долярів, або 12 рублів; з висилкою двічи в тижни $5^1/_2$ доляра, або 10 рублів; з висилкою що суботи $4^1/_2$ доляра, або 9 рублів.
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича

Виходить у Львові що дня крім неділь руских сьвят о $5^1/_2$ год. по полудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« при ул. **Оссолїньских ч. 11. (партер) (фронт від ул. уТхої).** Експедиция місцева в Агенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациї неопечатані є вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймаюо-ся по цїні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 іч від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Социяльна демократия і национализм в Австриї.

(×) Межинародна социяльна демократия в Австриї приневолена робити що раз дальші уступки национальному питаню і национальній автономії.

Недавно відбув ся в Ліберци (Reichenberg) в Чехах партийний зїзд социялїстів німецких з Австриї, на котрім з огляду на национальні спори у внутрі загальної социял-демократичної орґанїзациї, а особливо з огляду на социял-демократичне представництво в держ. раді ухвалено домагати ся зміни ухваленої свого часу на партийнім зїздї в Берні национальної проґрами.

Таке саме домаганє піднесено перед тим на зїздї партийнім ческих социялїстів в Празї.

Всякий безсторонний признасть отже, що се всяканє национализму в социял-демократичні орґанїзациї і в социял-демократичну проґраму є засадничою зміною, викоріненюванєм того напряму, який основує ся на клясовім становищі Марксівскім. Навіть визначні бесїдники на зїздї не вспіли відперти ті социял-демократичні арґументи, які там наводили в тім напрямі правовірні социялїсти. Социял-демократия прийшла до того самого досьвіду, що й віденьский комітет відкликаного австр. католицкого віча, що природного розвитку і вислїду, що подій таких як национальність заперечити годі.

Очивидно, що социал-демократия стапула через те в небезпечній суперечности із своєю ґенезою і ступає тепер, признаючи национальність, дорогою засадничого опортунїзму.

Наколи социял-демократия стане колись сторонництвом национальної автономії в дійснім розуміню слов, наколи она зуміє (чого доси не зробила) н. пр. ческу социял-демократию відвести від февдальних змагань ісповіданя ческого державного права, наколи їй дальше поведе ся завести национальну автономію також для своїх „товаришів“ жидівскої народности, через що відпалоб їй значне число провідників в инших национальних ґрупах, тоді социял-демократия може стати союзницею для национального перестрою Австриї.

Але тут годить ся розвіяти одну леґенду. Один социялїстичний провідник на зїздї в Ліберци мимо сеї обставини, що межинародна социял-демократия в Австриї лише з конечности була приневолена узглядняти национальне питанє, намагав ся доказувати, що як раз нібито социял-демократия винайшла проґраму национальної автономії. Притім вказував він на те, що вже берненьска проґрама з 1899. р. проголосила национальну автономію яко одиноко можливу основу мира в Австриї і що аж опісля горожаньскі сторонництва хватили ся сеї справи, щоби її випачити.

В дійсности однак сю проґраму национальної автономії яко одиноку основу национального мира в Австриї поставив др. Антін Весельский, адвокат у Відні, видавець на жаль застановленого тижневника Gross Österreich і основник товариства Österr. Reichsverein далеко перед берненьским социялїстичним зїздом в книжці тоді сконфіскованій, але відтак знов виданій. Се повинні би знати також социялїстичні провідники.

О сю книжку попросив тодїшний видавець „Deutsche Worte“, нинїшний віцепрезидент пос. палати Пернерсторфер, щоби її обговорити в своїй часописи, і з нагоди сего обговореня, котре нїколи не появило ся, розвинула ся в 1898 роцї мала переписка.

В р. 1899, в котрім в Берні запала відома социялїстична проґрамова ухвала про национальну автономію, находять ся в „Deutsche Worte“ цікаві дотичні статї, так між иншими Пацера про национальну демократию і межинародну социял-демократию, а в тій останній статї на основі написаної тоді Синоптиком державно-правної розвідки домагає ся национальної автономії і основними держ. законами установленя самоуправи в повітах і округах, а кінчить вимаганєм свобідної федерациї свобідних народів.

Др. Реннер станув опісля в тій самій часописи на такім становищи і виказував в розвідцї про питанє окружної і краєвої конституциї, що безобластна автономія є вправдї можлива, але він намагає ся доказати, що областна основа сама насуває ся для союзної национальної держави через заведенє окружної орґанїзациї, бо всї округи одної национальности утворили би таку область.

Ще перед тим сей автор виступав за засадою национальної автономії також в місячнику »Das Volk«.

В XX столїтю що раз частїйше домагають ся введеня в житє сеї визначно австрийскої ідеї, розвинула ся, так сказатиб, цїла література*), котрої вислїди взагалї змагають до того, щоби национальна автономія була переведена в звязи з национальними областями, щоби ті области обезпечити від национальних заборчих походів, котрих клясичним краєм є турецка Македонія, і що одинока лише жидівска народність задля недостачі такої национальної области повинна бути зорґанїзована на основі национального катастру.

Социяльна демократия стояла в цїлім тім руху зовсїм на боцї, аж до часу, як теория віднесла побіду, котру доперва треба буде ввести в практичне житє.

Социял-демократичні представники национальної автономії признають тепер ріжницю мім Нїмцями, Чехами, Поляками ітд. (лише наших руских социял-демократів прикривали одною московскою шляпою), але не хотять сего признати, що в Австриї є нарід, котрий від усїх тих дуже значно ріжнить ся, не хотять признати окремішности і самостійности жидівского народу. А також парляментарні почини в спорі национальної автономії социял демократичного сторонництва, хоч оно є другим з ряду що до числа в посольскій палатї, були нїякові.

А хоч задля национального розладу в держ. радї розправа над найпильнїйшими суспільними справами була спинювана национальними бучами і социял-демократичне сторонництво повинно би було на тім полї щось зробити, внесло оно н. пр. з почином лїтної сесиї 50 наглих внесень, але між ними не було анї одного, що відносилоб ся до национального ладу і автономії.

Австрийска социял-демократия вчепила ся национальної автономії, котра зовсїм не виросла на єї ниві, лише задля партийних трудностий і лише в части. Социял-демократия опинила ся лише перед такою можливостю.

Социял-демократия або зовсїм не буде поважно відносити ся до национальної автономії і буде бороти ся з внутрішними трудностями, або причинить ся до здійсненя национальної автономії, о скілько се в єї силах. Але в сїм останнім случаю перестане она бути межинародною социял-демократиєю і стане важним чинником в середньо-европейскій політицї державній.

*) В держ. радї перед кількома роками заговорив про сю справу др. Бернрайтер, пізнїйший мінїстер торговлї. — Знамениту студию видав Aurel Popovici 1906 в Липску п. з. Die Vereinigten Staaten von Gross-Oesterreich з картою федеративної Австриї (цїна 5 марок).

Положенє Русинів в Боснї.

(Дальше).

Та тимчасом люди розгосподарувавшись якотако по оселях, стали думати і про щось більше нїж про хлїб насущний, стали оглядати ся за Домом Божим і сьвящеником. Вправдї — у Приворі був вже руский сьвященик згадуваний вже нами о. Андрей Сеґеді, одначе він, маючи під собою цїлу Босну, не міг часто заглядати на оселї. А коли навіть і заглянув часом, то не було навіть де відправити служби Божої, хиба під буком.

Очевидна річ, що з таких порядків наш нарід не був вдоволений і почав згодом сам собі якось радити, почав сам промовляти про власну церков, а навіть і про власного сьвященика.

Ба — легко то сказати: власна церква, власний сьвященик, одначе дійти до такого щастя в Боснї, — се справа дуже а дуже не легка.

Найкрасше пізнати се із всїх тих невимовних клопотів і старань, які робили около власного сьвященика і власної церкви мешканцї найбільшої нашої оселї в Боснї, Дуброви.

І так порадили ся наші люди з Дуброви разом з Поляками, яких також є богато родин на тій оселї, будувати спільними силами костел, бо мовляв — польский ксьондз прийде скорше в такі нетри нїж руский.

Як порадили ся, так і зробили. Нарізали букових брусів і поставили з них доволї просторну каплицю, так може на 200 осіб.

Черцї із Баналюки, так зв. Тропісти, зробили їм даром вівтар, і вже було де Богу помолити ся, було де висказати свій жаль в сердечних молитвах, — було де гірко виплакати ся.

Скоро побудували навіть хату для сьвященика, а по якімсь часї вислав баналюцкий епископ на Дуброву сьвященика, родом Хорвата, який став правити службу Божу.

Та що з того! Служба Божа правила ся

там латиньска, а проповідь говорив сьвященик по хорватски.

Не дивниця отже, що усе те не припало нашому чоловікови до вподоби; він бідняга не розумів нї одного нї другого, і все тужив за своїм руским »Господи помилуй«, хоча і знав, що латиньске таке саме як і руске. Ось і почали наші люди писати до Львова, до митрополита, щоби післав їм свого руского сьвященика, стали слати лист за листом.

Листи сї вчинили у Львові як найбільше зачудоване... Нїхто не хотїв вірити, щоби лиха доля загнала наших людий аж у Босну. Почали усї питати ся: звідкіля они там взяли ся, коли там переселили ся, де поселили ся, кілько є їх там усїх, як їм живе ся, чи зможуть они утримати власного сьвященика і т. д. Про усе те почали у Львові у св. Юрі розвідувати ся та випитувати ся,

Та не так легко було можна прийти з помочию нашим людям на Дуброві, як здавало ся. Бо треба знати, що наш митрополит галицкий не має нїякої власти в Боснї, там розказує в церковних справах греко-католицкий епископ з Крижевача в Хорвациї Преосьв. Юлїй Дрогобецкий. Та наші люди того не розуміли і все писали та писали до свого митрополита, з під котрого вийшли.

(Дальше буде).

Полїтичний огляд.

Австро-Угорщина.

Після тридневої перерви розпочали комісиї держ. ради свої роботи, парлямент оживив ся і також наради в справі уздоровленя єго розпочали ся на ново. Именно вчера переговорювала президия поль. кола з представниками вольнодумцїв нїмецких і з христ. суспільниками а сегодня пересправляє з Слав. Єднотою. Про наміри і бажаня Чехів можна дізнати ся дещо з промови посла Крамаржа, виголошеної сими днями на вічу в Пільґрамі. „Поляки бажають, говорив він, довести до порозуміня між Слав. Єднотою і Нїмцями. Колиб Нїмцї прибули на нараду, той Слав. Єднота обішле сю нараду, але не думає робити нїяких уступок. Я певний, що з переговорів нїчого не вийде, бо Нїмцї з Чех не хочуть допустити до нїякого порозуміня. Щоби довести до зміни системи, будуть Чехи приневолені з відкритєм дальших засїдань держ. ради розпочати опозицию а навіть обструкцию. Цїлию сеї боротьби є осягнене такої участи що до власти і впливу в державі, яка ческому народови належить ся відповідно числу населеня, податковій силї і на основі всїх обставин, які входять в рахубу“. Забуває одначе др. Крамарж, що вже минули часи, в котрих обструкциєю осягано всякі придбаня. Молодочехи своєю полїтикою погребали старочехів, але й собі копають гріб.

В ческих часописях подають вісти, начеб польске коло було невдоволене бар. Бінертом, що мінїстер предсїдник ховає ся за Корону і відносить ся зовсїм байдужно до полагоди пересиленя. Тимчасом Słowo polskie, очивидно на основі вістий від д-ра Ґломбіньского, заперечує сим вістям, бо они обчислені на те, щоби поріжнити польске коло з бар. Бінертом. Між тими вістями була також згадка про се, нїбито польске коло має домагати ся уступленя цїлого кабінету.

Тимчасом W. Allg. Ztg. оповіщає розмову з членом президиї польского кола, в котрій зазначує, що цїсар в останних часах в розмовах з членами палати вельмож і з послами, обговорюючи сучасне положенє, зазначував з притиском, що вельми вдоволений теперішним правительством і привязує велику вагу до того, щоби се вравительство остало на дальше при кермі. Протягом найдальше двохтижнїв має рішити ся пересиленє і для парляменту. До того часу не буде засїданя.

„Die Zeit“ подає з парляментарних кругів вість, що др. Білїньский, др. Вайскірхнер, др. Шрайнер і др. Дулємба, отже мінїстри, що вийшли з парляменту, уступлять з кабінету на случай введеня §. 14-ого. З сего вносять, що міродатні круги поважно думають про можливість ex lex.

Словіньскі вольнодумцї бажають піти за прикладом словіньских людовцїв, котрі утворили всесловіньске сторонництво і довести до подібної вольнодумної орґанїзациї. В тій цїли скликують з усїх Словінцями заселених земель відпоручників для основаня „всесловіньского вольнодумного народного сторонництва“ на 21. с. м. до Любляни, а в грудні має відбути ся велике вольнодумне віче. Опісля має повстати коалїция всїх південно-славяньских сторонництв Австро-Угорщини. Однак сї пориви вольнодумних Словінцїв є в дійсности судорогами безсильних, котрі вже не можуть вести самостійної полїтики.

Мінїстер предсїдник Векерле виїхав по дворазовім послуханю у монарха до Пешту. Монарх вислухавши єго звіту, поручив єму, вести дальше переговори і обіцяв небавом видати рішенє, але перед тим ще бажав би бачити ся з Андрашім і Кошутом.

Предсїдник угорского сойму Юст вихісновує побіду віднесену на вічу в Мако над Кошутом і приневолив єго скликати на нинї, четвер, збори независимцїв. На тих зборах хоче Юст заняти становище проти Кошута. На пятницю скликав Юст засїданє сойму мимо опору Кошута яко голови независимцїв.

Заграниця.

Білгородска „Народна Обрана“ займає ся наслїдками можливого невідновленя сербского торговельного договору з Австро Угорщиною і подає, що протягом часу, в якім договор відновлено, не менше як 34.000 селян стратило свої посїлости та що з околицї самої Мачки вивандрувало над 2000 селян до Австро-Угорщини, щоби там шукати заробітку. З огляду на податкові залеглости треба було злїцитувати 2000 посїдачів земельних. Сї числа сьвідчать аж надто про се, як конечним є для Сербії торговельний договір з сусїдною монархією.

Між Нїмеччиною а Анґлїєю прийде мабуть до заключеня угоди, позаяк проявив ся, як звіщають з Льондону, сильний наклін до сего. Очивидна поправа відносин між Анґлїєю і Нїмеччиною є вислїдом доброго враженя, яке зробила подорож державного секретаря ф. Дернбурґа до Льондону і стоїть в звязи зі зміною канцлера в Берлїнї. Тут вважають нового канцлера Бетман-Гольвеґа горячим прихильником такого порозуміня і очікують в найблизших місяцях певних переговорів між Нїмеччиною і Анґлїєю.

Проти обвиненя Тіпальдоса о зраду стану заложили протест народні збори в єго вітчинї Кефальонії і заявили, що нїколи син Кефальонії не був зрадником. Вкінци висловлено бажанє, щоби дїло лїґи як найскорше здїйснило ся.

Неґус (цїсар) Абісинї, Менелїк, находив ся в безнадїйнім станї наслїдком апоплектичного атаку. Вже навіть назначено і помазано наслїдника престола, єго сестрінка, аж нараз надходить вість, що Менелїк поздоровів і забрав ся до своїх звичайних державних занять. Европейскі лїкарі, які єго окружають, заявили, що небезпека зовсїм минула. З огляду на зелїзну натуру Менелїка єго виздоровленє не було виключене. А мимо сего остання вість викликала велике зачудоване.

Любляньский „Slov. Narod“ подає розмову свого дописувателя в Солуни з болгарским послом в Римі, Рісовом. Розмова містить цїкаві подробицї про тайні переговори з часів тамтогорічного балканьского пересиленя, які вели ся між Болгариєю і Сербією. Посол Рісов говорив так: В часї найбільшого балканьского пересиленя відбув ся зїзд болгарских і сербских мужів стану, на якім обговорювано спільну акцию супроти Туреччини. Болгарскі висланники прибули на наради з готовим пляном, щоби Сербія впала до Новобазарского санджаку і єго заняла, а Болгария мала рівночасно впасти до адринопольского вілєту і машерувати на Царгород. Одначе сербскі повновласники відкинули сей плян. На питанє: чому? заявив Рісов: Сербія відкинула болгарский плян, позаяк: 1. Сербія числила тодї ще на загальне повстанє в Боснї і тому не хотїла поріжнити ся з Чорногорцями; 2. позаяк не довіряла Болгариї, особливо що до Македонії; 3. позаяк знала, що не є приготовленою до війни. Ся заява посла, замічає дописуватель, є правдивою, бо він пересьвідчив ся про те, засягнувши вістий з доброго сербского жерела. Треба одначе мимо сего виждати, аж пскаже ся, чи справдї заява болгарского посла є правдивою.

Публична опінїя в Берлїнї займає ся вельми дипльоматичним двобоєм між ґр. Еренталем а Ізвольским. Voss. Ztg. пише, що Ізвольский не має чистого сумлїня. National Ztg. твердить, що Ізвольский хотїв здобути собі ласку Італії, виставляючи себе жертвою нельояльного поведеня зі сторона Австро-Угорщини. Між тим показує ся, що се є леґендою. Kreuz Ztg. твердить, що Росия вже від давна знала о проєктї прилуки і не мала нїчого проти неї аж до хвилї, коли в Росиї піднесено з сего приводу крик. Крім сего пише сей дневник, що панславістичні круги вельми невдоволені з дипльоматичних ревеляций, з яких виходить, що Ізвольский згодив ся в засадї на прилуку Босни і Герцоґовини і що докладно знав наміри австро-угорского правительства Є зовсїм певним, що Ізвольский буде промовляти в думі о заграничній полїтицї, але не скаже правди, позаяк через те втратив би популярність, яку здобув собі в Росиї завдяки зїздови в Раковіджі. „Новое Время“ домагає ся оголошеня всїх документів, дотикаючих справи прилуки Босни і Герцоґовини.

Просимо відновити передплату.

Новинки

— **Календар**. В пятницю: руско-кат.: Зиновія; римо-кат.: Мартина п. — В суботу: руско-кат.: Стахія; римо-кат.: Евгения.

— **Преосьв. Епископ др. Хомишин** поверне до Станиславова аж дня 18. с. м. а не 16-го, як було передше подано.

— **Посьвяченє прапора в Ярославі**. Звідтам пишуть нам про посьвяченє прапора тов-а „Родина“, яке відбуло сл в недїлю: Цїле сьвято вийшло дуже величаво. Мимо непогоди зібрало ся богато народа так, що похід з прапором до церкви і з поворотом до льокалю „Родини“ випав дуже гарно. В походї і в цїлім торжестві брав живу участь посол Ярославщини, др. Данило Стахура. Торжественне богослуженє відправив о. шамбелян Погорецкий, голова товариства, а прапор посьвятив о. парох Хотинецкий в сослуженю оо. Федоровича і Терлецкого. При посьвяченю були присутні представителї місцевих властий і замісцевих руских товариств зі Львова, Перемишля, Олешич і Порохника, та богато руских заточенцїв з західної Галичини. Вечером відбули ся сьвяточні вечерницї, виконані своїми силами при численній участи гостий і членів. По вечерницях відбув ся спільний комерс на 120 осіб, при котрім плили горячі бесїди посла Стахури, адв. д-ра Загайкевича з Перемишля і д-ра Станька, звенїли наші красні піснї і зібрано значну квоту на фонд будови своєї хати. Підносить ся і відроджуєсь Русь Ярославска до нового патриотичного житя. Годить ся вкінци згадати, що новопосьвячений прапор коштував поверх 300 К, і має на однїй сторонї образ св. Родини, а на другій сторонї герб Галицкої Руси.

— **Słowo polskie** а за ним і деякі инші польскі часописи, як ми вже вчера у вступній статї зазначили, дуже радо причіпають латку Українцям і взагалї народному сторонництву рускому, коли який социял-демократ або радикал вирве ся з яким немудрим або шкідним почином. Ось тепер за погрозу п. Будзиновского має по думцї сих часописий відповідати руский нарід! Отже пригадуємо, що ширший Народний зїзд 2. листопада с. р. ухвалив 3-тю точку такого змісту:

„Визнаючи потребу найострійшої опозициї в парляментї і соймі, яко єдино можливої тактики для українських заступників за сучасного полїтичного становища. до того часу, поки оно радикально не змінить ся, „Ширший народний комітет“ не може одобрити виступу посла Вячеслава Будзиновского під час розправи про нагле внесенє в справі дорожнї засобів житя, о скілько він обстоював погрозу паленя лїсів камеральних, і констатує, що заява та не відповідає анї проґрамі, анї тактичним засобам нашої партиї, як також не відповідає і культурним та етичним принципам українського народу“.

З такими помічниками, похожими більш на адептів-провокаторів на шкоду руского народу, повинен би і укр.-руский клюб зробити якийсь лад, нехай собі глядять пристановища там, де їх тактика була би можлива!

— **Церква українського орнаменту.** „Подолія“ подає цікаву звістку про нову Покровску церкву, недавно побудовану в передмісті Камянця, Руских фільварках. За почином настоятеля сеї церкви о. Ф. Филенка вся она розписана д. Жмудіним українським орнаментом. Знизу для панелі взято взори в народних килимів; сї взори здебільшого темні, тяжкі. Висше йдуть дрібні взори, як бувають на рушниках, скартетях та одіжи народній (такі взори в старовину вживались і для церковного убраня, особливо для підризників). На арках розмальовано взори з великодних писанок. Баня теж розмальована взорами з писанок. Взагаліж вся церква в середині дуже схожа з писанкою. Тутешні люди кажуть на неї: »Гарна, як писанка«. Вся церква робить дуже гарне враженє. Варто би, щоби наші галицкі будівничі на се звернули увагу.

— **З Полтави** подають добрі ради про роботу по селах. Як тільки скінчить ся робота в полі, а ґрономічний персонал повітового земства увільняє ся від головної своєї роботи — управи пробними полями. Тільки у неділю та в сьвято аґрономи читають реферати на зібранях селяньско-господарских товариств, але більша частина часу лишає ся у них вільною. Починаючи з половини жовтня і до середини марта, пять місяців вільних і в селян і в аґрономів, булоб дуже добре впорядкувати селяньско-господарскі бесіди з дорослими. Орґанізувати їх можна булоб так. В кождім селі, хуторі, де є школа, будня ми у вечері, запрошувати туди дорослих селян, якіб бажали послухати аґронома. Одним днем обмежувати таку бесіду неможливо, бо виникають такі питаня, що слухачі мусять їх добре розміркувати. У костянтиноградскім повіті де ведуть ся вже давно отакі бесіди виявилось, що три дні буде доволі. У такій бесіді треба зачепити перевважно полеводство та орґанізацию селяньского господарства. Добре булоб показувати картини, що тичать ся до сільского господарства, які є у ґубернскім земстві. Окрім картин булоб дуже бажано роздавати слухачам книжочки, хоч би з коротеньким змістом прочитаного. Се дуже потрібно. Селяни часто просять сказати, де можна прочитати про сказане, бо вдержати в голові все те, що говорилось, дуже трудно. Що відчити можна робити пять місяців і кождий аґроном впорядкує за тиждень одну 3-денну бесіду, то всїх тих відчитів в повіті моглоб бути на зиму 180. Звичайно, треба робити так, щоби кожда бесіда була закінчена. Через се і книжечки треба писати для одного читаня. Досьвід показав, що на відчитах дорослих буває 80—150 осіб. Таким чином брошур буде потрібно тисяч з 9, як пересічно слухачів буде по 50. Полтавске повітове земство має сего року завести такі відчити, але для сего треба буде взяти дозвіл від ґубернатора і заручитись згодою повітової шкільної ради, щоби відчити відбувались по школах.

— **З краєвого товариства господарского »Сільский Господар«.** На засіданю виділу краєв. тов-а господарского »Сільский Господар« дня 2-го листопада с. р. переведено широку дебату над орґанізацією і найблизшою діяльностию товариства постановлено розділити аґенди товариства на пять секций, а то наслідуючі: 1) Правничо-економічна, до котрої належати має загальне заступництво господарских інтересів укр руского народа в Галичині перед властями і тілами законодатними, укладанє законодатних проєктів і опінії в справах господарских, вношенє в тім предметі петиций, справи політики господарскої, акция орґанізацийна на внутр, збори, виклади, праса, контакт з орґанізациями господарскими на вні, а вкінци поміч правна в справах господарских а особливо при закладаню спілок рільничих, через орґанізацию, уложенє статутів, устроюванє курсів для функционарів таких товариств, як також охорона в справах податкових. 2) Секция технічно-господарска обнимає справу шкіл і курсів рільничих, образованє учителів рільництва, досьвідних стаций, форм взірцевих і меліораций і статистики рільничої. 3) Секция для плеканя худоби обнимає справу закладаня обор зародових худоби рогатої, стациї бугаїв, хлївів зародових безрог, взірцевих вівчарень, студиї відносин годівляних, споваджуванє улїпшених рас худоби, розслїджуванє вартости ужиткової худоби, устроюванє курсів ветеринарских, а вкінци справу асекурациї худоби. 4) Секция садівничо-огородничо пчільнича обнимає закладанє взірцевих огородів і садів і підпомаганє єствуючих приватних, устроюванє курсів садівничих і огородничих, образованє сил фахових в огородництві і садівництві через висиланє їх до шкіл краєвих і закладів за границею, устроюванє курсів пчільничих і виробу улїв, закладанє взірцевих пасік. доставлюванє насїня ростин медодайних, а вкінци орґанізацию збуту продуктів садівничих, огородничих і пчільничих. 5) Секция торговельна обнимає закупно і дострачуванє дорогою устроюваня складів артикулів до господарства рільного як насїня, штучних погноїв, машин і знаряд в рільничих, орґанізациї збуту продуктів рільничих, а особливо збіжа, а вкінци орґанізациї збуту худоби рогатої, безрог, дробу, покладків і инших продуктів господарства рільного. — В склад тих секций покликані будуть найширші круги фахових і охочих до праці в даних напрямах людий з цілого краю так, щоби робота товариства концентрувала в собі труженників з цілого рільництва і з сфер прихильних рільництву та несла ідею праці в хосен хлїбороба в найдальші закутки краю

— **В справі археольоґічних дослїдів в Білгородці** відбула ся онодї нарада в Києві, на якій дехто висловив бажанє про те, щоби уложено новий плян білгородских розкопок і тих місцевостий на Україні, котрі, як і Білгородка, за давних часів були фортецами. Сю працю вже в деякій мірі виконало военно-історичне товариство яке склало плян Білгородки і цілої тої місцевости, де за давних часів була фортеца. Була на зібраню бесїда також і про те, щоб ужити потрібних заходів для порятованя білгородскої старовини від хижацкого розкрадуваня з боку місцевої людности. Єп. Павел підчас обговорюваня сего питаня предложив на місци старинної церкви поставити нову і, таким чином, на єго думку, захистити памятки старовини від розкрадуваня. В справі систематичних дослїдів старовини України дехто висловлював ся за тим, щоби працювати вкупі з Імператорскою археольоґічною комісиєю; другі обстоювали ту думку, щоби орґанізувати спільну комісию з представників місцевих наукових товариств, а Імператорскій археольоґічній комісиї дати змогу працювати цілком самостійно. Нї одного з порушених питань остаточно не розвязано. Для обговореня питаня про Білогородку та археольоґічні дослїди в нїй буде скликане ще одно засїданє.

— **Бальон в Татрах.** Перед двома тижнями найдено в долині Хохолївскій в Татрах подертий бальон, який безсумнївно походив з бальонових перегонів в Ціріху. Бальон зложено в старостві в Новім Торзї і заряджено доходженя, звідки він взяв ся. Тепер викрито, що бальон був власностию Альфреда Леблянка, Француза і називав ся „Ile de France“. Їхав на нїм крім Леблянка воздухоплавець Делебежі. Бальон брав участь в міжнародних перегонах в Ціріху дня 3. жовтня с. р., а се в III точці перегонів на віддаль. До перегонів стануло було тоді 20 бальонів. Бальон „Ile de France“ мав 2.200 м³ поємности. Яким чином розторощив ся він в Татрах, не знати, анї не можна найти Французів, які на нїм їхали. Розбитий бальон ограбив якийсь татраньский „ґураль“. Найдено однак прилад до записуваня висоти, з якого видно, що бальон летів спершу на висоті 700 метрів, потім 2.000 і 3.000 м. високо, а вкінци підніс ся на 5.100 м і нагло злетів в діл. Записний поясок кінчить ся трема острими чертками, які вказують, що бальон тричи ударив о скали.

— **Погром масонів.** В промисловім місточку Ізоля дель Ліри в Італії загарбали управу від двох літ социялісти, а бурмістром є робітник Вінценцо Джіованонне, який виробив ся на справдїшного самодержця. Коли розпочав ся рух за Феррером, міска рада в Ізолї ухвалила знести ґваранцийний закон для Ватикану, прогнати з міста Єзуїтів, усунути всїх хрести з естетичних взглядів, заборонити чин похорону з ґіґієнічних понук і дзвонити з огляду на безпеченьство. По тій ухвалї — як доносять римскі дневники — в ночи социялісти позривали всї хрести і міскими возами вивезли на сьмітник. Населенє місточка обурило ся тою господаркою социялістів і почало ставити нові хрести на місци давних. Бурмістр старав ся сему перешкодити, але обурив до краю християн. Товпа народа була би з ним на місци розправила ся, але бурмістр утїк до ратуша і там замкнув ся. Коли нарід обляг ратуш, бурмістр утїк з міста. До привернення порядку прибуло війско, а тоді бурмистр набрав знова відваги і хотїв виконати ухвалу ради. Та тимчасом висші власти вдали ся в справу і поручили бурмістра примкнути до арешту і знесли ухвали міскої ради, обиджаючі до крайности християньскі почуваня населеня.

— **В справі руских шкільних повідомлень.** З Коломиї пишуть нам, що онодї вібрали ся на довірочній нарадї родичі дітий з народних шкіл і опираючи ся на § 102. реґуляміну для народних і виділових шкіл, виданім кр. Радою шкільною, порішили жадати видаваня шкільних квартальних сьвідоцтв (15. листопада) для своїх дітий в рускій мові. Дотичний параґраф згаданого реґуляміну звучить ось як: „В школах, в котрих другий краєвий язик є обовязковим предметом науки, належить на жаданє родичів або їх заступників повідомленя шкільні, як також инші шкільні сьвідоцтва видавати в тім язиці“. Родичі учеників і учениць мають піти в сих днях до учителів і зажадати виданя їх дітям руских повідомлень шкільних.

— **Д-ій Михайло Бойчук,** визначний молодий укр. маляр, виставив тепер на осїнній виставі образів в парискім »Сальоні« кілька своїх картин, мальованих на спосіб давних (візантийских, халдейских, єгипетских) примітивів. Критика висказує ся про сї картини з великим признанєм.

— **З Богородчан** доносять нам, що при вчерашних виборах до повітової ради побідила лїста кацапско старостиньска. Кацапи так були себе певні, що відкинули всякий компроміс з народним сторонництвом. Ту певність і побіду окупили відступленєм одного мандату на річ вшехпольского кандидата д-ра Ференсевича а за те старостиньскі посіпаки, жидки і всяка дрянь з успіхом обробляли наших виборців в салї і на дворі. Сором тай годї!

— **Маленький злодій.** В останних часах почали ся крадїжи у париских ювілєрів. Пошкодовані уживали всяких способів, щоби спіймати злодія. Деякі ювілєри приняли на стало тайних аґентів, які мали уважати на купуючих. Вкінци одному аґентови вдало ся вислїдити справу. Недавно прийшов до одного з найбогатших ювілєрів шиковний пан і почав під сьвітло оглядати дорогоцінні перстенї. Тимчасом з кишенї єго плаща висунула ся маленька, волохата ручка і вмить стягнула зі стола кілька перстенїв. За хвилю повторило ся то ще раз. Купуючий торгував ся відтак з ювілєром і вийшов, нїчого не купивши. За ним пішов також аґент і приказав єго на улиці арештувати. В слїдстві виявило ся, що той панок мав в кишени плаща витресовану малпочку, яка крала для него дорогоцінности. Старого злодія очивидно замкнено, а вчена малпка повандрувала до менажериї, щоби дальше не робити на дармоїда.

— **Дрібні вісти.** Четверговий концерт уладжений в салї „Нар. Дому“ у Львові на дохід приватної рускої ґімназиї і бурси в Яворові приніс чистого доходу 515 К 48 с. — У Львові застрілив ся вчера 50-лїтний Фелїциян Кудельский, старший лїсничий з Лелехівки. — Доцентом помічничих наук історії на львівскім університетї став др. Влад. Семкович, проф. ґімн.

Оповістки.

— **Вісїмдневна місия духовна** відбуде ся в Преображеньскій церкві у Львові в днях від 13. до 21. листопада с. р. з отсею програмою: Субота, 13-го, о год. 6½ год. вечером: Велика вечерня зі вступною наукою про ціль місиї. В днях від 14-го до 20-го, щоденно: о 5. год. рано (для слуг і зарібників), — о 10. год. рано і о 6. год. вечером (для всїх станів) місийні науки з відповідними Богослуженями. В неділю, 21-го о 5. год. рано служба Божа і місийна наука для слуг і зарібників; о 10. год. рано: торжественна служба Божа і проповідь на закінченє місиї з Апостольским багословенєм і повним відпустом для учасників. Св. сповідь: в пятницю 19. від 4. до 9. год. вечером; в суботу від 5. до 12. рано і від 4. до 9. год. вечером; в неділю від 5. до 12. год. рано.

— **Іменованя.** Мінїстер скарбу іменував в службі удержаня евіденциї катасту ґрунтового податку евіденцийних ґеометрів II кляси: Едм. Март. Грабовецкого, Бол. Меч. Блоцкого, Тимот. Постригача і Жигм. Стан. Зайонца, евіденцийними ґеометрами I. кляси в X кл. ранґи. — Президия гал. краєвої дирекциї скарбу іменувала почтовими завідателями в IX кл. ранґи податкових офіциялів: Ів. Ціхоцкого, Едв. Висоцкого, Ів. Мозоловского, Ів. Матковского, Ів. Позняка, Людв. Франца, Олекс. Вариводу, Волод. Нижанковского Мар. Марковского, Меч. Новака і Каєт. Валенґу, а податк. офіциялами в X кл. ранґи податкових асистентів: Ігн. Кавецкого, Апол. Жилявского, От. Матавшка, Йос. Зіґля, Едв. Крука, Жигм. Петраньского, Макс. Функенштайна, Ант. Рудницкого, Мих. Перепилиньского, Руд. Галькевича, Людв. Таєрле і Бол. Коцияна.

Мінїстер просьвіти признав VIII кл. ранґи отсим професорам учительских семінарий: Тад. Копистиньскому у Львові, о. Влад. Маковцови і Ігн. Сускому в Самборі, о. Вас. Грицикови і С. Витошиньскому в Сокалї і Волод. Марковскому в Станїславові; признав IX. кл. ранґи отсим учителям(-лькам) шкіл вправ: Мар. Стшелецкій, Евг. Бартонівній, Йос. Панькійскій, Отил. Баревичевій і Мар. Ґерманівній у Львові, Людв. Боярскій в Кракові, Кар. Мокрицкому в Ряшеві, Ів. Филипчакови в Самборі, Ів. Гелєрови в Станїславові, Фр. Влодидзї в Тарнові; іменував Івана Дигдалевича, заст. учителя в учит. семінариї мужескій в Тернополї, учителем школи вправ в тім заведеню.

Кр. рада шкільна надала Гавр. Дубельови, тимчасовому учит. реальної школи в Снятинї

Поручає ся склад церковних параментів у Львові, ул. Руска ч. 8.
ВОЛОДИМИРА УСЦЕНЬСКОГО (давнїйше Спожарский і Усценьский)
Цінники на жаданє даром і franco.
44 (26—52)

посаду дійсного учителя в ґімн. в Мельци, др. Юл. Кляйнерови, заст. учит. в VII. ґімн. у Львові, посаду учит. в VI. ґімн. у Львові; іменувала заступниками учителів в ґімназиях: Плятона Горницкого в філії рускої ґімн. у Львові, Мих. Гладиша в VIII. ґімн. у Львові, Стан. Ґжимка в V. ґімн. в Кракові, Фел. Гайдука в польс. ґімн. в Перемишлї, Влад. Жарнецкого в Сяноцї, Мойс. Імбера в Теребовлї, Кар, Твердохлїба в Золочеві, о. Григория Лакоту заст. учит. греко-кат. релїґії в руск. ґімн. в Перемишлї, Мих. Шпаковского в руск. ґімн. в Станїславові; заступниками учителїв в учит. муж. семінариях: Ант. Галюзу у Львові, Андр. Коса в Коросні; перенесла д-ра Льва Розенцвайґа-Зайслєра заст. учит. з ґімн. в Теребовлї до польс. ґімн. в Перемишлї.

— **Дяківский комітет** подає до відома інтересованим, що виїзд депутациї дяків до Є. В. Цїсаря наступить в початках місяця грудня с. р., як до того часу збере ся гроші на покрите видатків подорожі; в виду того П. Т. зволять поспішити з присилкою жертв на ту цїль, так як о їх судьбу ходить, на руки касиєра п. В. Скокуна у Львові, пл. св Юра ч. 5. Приготовні кроки вже зроблено; мемориял укладає ся. Члени депутациї зволять постарати ся о знижене цїни їзди зелїзницею до Відня, кождий для себе. Рівнож просить ся всїх дяків висилати безпроволочно петициї до державної ради в Відни, після низше поданого взірця, о узнане дяків функционарями церковними і признане їм плати.

Висока Палато! Низше підписаний просить, щоби Висока Палата зволила візвати ц. к. правительство, аби в порозуміню з дотичними властями церковними в як найскоршім часї предложило Високій Палатї до рішеня проєкт новелї до закона державного з дня 7. мая 1874. В. з. д., ч. 50, або проєкт окремого закону в справі узнаня галицких дяків і орґанїстів церковними функционарями ріжних степенїв, означеня їх прав і обовязків і признаня їм плати що найменше 600 К річно . . . . (місцевість) . . . (деканат) дня . . . . (підпис). На рубрум: До Високої Палати Послів до Державної ради в Відни. Н. Н., дяк в . . . . в справі узнаня функционарями церковними і признаня їм плати

— **Конкурс**. При великій бурсї при ул. Крижовій у Львові єсть до обсадженя посада директора економічного. Обовязки директора суть: 1) Цїле економічне веденє бурси. 2) Надзір над інвентарем. 3) Веденє спису приходів і розходів бурси. Подання вносити належить до 30. листопада до Видїлу Руского Товариства педаґоґічного, улиця Мохнацкого ч. 12. В поданю належить подати дотеперішне занятє, історию житя, відносини родинні і долучити сьвідоцтва. Близші услівя удїлить ся устно. У Львові дня 6. листопада 1909. р. — *Руске Товариство педаґоґічне.* 102(2—3)

Посмертні † оповістки.

— **О. Аполинарий Гриневецкий**, парох в Мельничи, журавеньского повіта, упокоїв ся дня 10. с. м. в 61. році житя, а в 32. р. сьвященьства. В. є. п.!

— **Анна з Ленертів Бойчукова**, жена учителя з Текучи, упокоїла ся дня 8. с. м. в домі родичів в Уторопах. В. ї. п.!

— **Емілїя з Левицких Левицка**, жена пароха в Сущинї, о. Ігнатия, упокоїла ся вчера рано по короткій а тяжкій недузї. Похорони відбудуть ся в суботу рано в Сущинї, стация зел. Прошова. Покійна була сестрою п. Володимира Лукича Левицкого, нотаря в Винник і лишила після себе трех синів і дві дочки. Найстарший син Юлїян є парохом Княжа, другий Микола респіцієнтом скарбової сторожі в Козлові, третий Володимир управителем школи в Сущинї. Дочка Мария є женою надрадника суду Гайдера а друга дочка Лукія видана за радником суду Метелею. Вічна Покійній память!

— **Осип Марков**, редактор „Галичанина“ упокоїв ся вчера, дня 10. л. падолиста 60 р. житя на удар серця, спричинений звапненем аорти. Покійник був спосібним дневникарем а від 1880 р. імя єго тїсно звязане з історию москвофільства і галицкої Руси. Специяльну симпатию здобув собі Покійний в часї процесу Ольги Грабар, коли засїв разом з нею і товаришами на лаві обжалованих. Покійний манїфестував ся тодї Русином і промовляв по руски, хоть деякі єго товариші, а між ними Наумович, вважали умісним боронити себе в польскій мові В р. 1881 основав він власну часопись „Проломъ“, яку небавом замінив на дневник, зразу під назвою »Новый проломъ«, опісля „Галицкая Русь“, „Червоная Русь“, а вкінци »Галичанинъ«. Зразу був він великим приклонником Дудикевича, а останними часами став він єго рішучим противником, а рівночасно і поборював єго, хоть, що правда дуже спокійним і культурним способом. В історії москвофільства заняв він видне місце. Покійний лишив після себе жену і пятеро нелїтних дїтий. Похорони відбудуть ся завтра, дня 12. л. листопада о годинї $2^1/_2$ по полудни з дому Ставропіґії. В. є. п.!

Телеґрами

з дня 11. листопада.

Атени. Король приняв вчера на послуханю турецкого посла і зазначив в розмові з ним, що Греция є приязно настроєна до Туреччини. Перестрій армії не має ворожих цїлий супроти Туреччини. Вкінци король заявив, що вже нема грецких ватаг розбишацких.

Білгород. Сербія затягнула 150 мілїонів франків позички на $4^1/_2$ %.

Відень. N. fr. Presse доносить з Парижа, що вість про уступленє президента Фалієра є неправдива.

Тижневий звіт
Торговельної і промислової палати

про цїни збіжа і продуктів у Львові від 1. до 7. листопада 1909:

	за 50 клґ.
Пшениця	13.20—13·50 К
Жито	9·50— 9·75 К
Ячмінь броварняний	7·50 – 8·00 К
Ячмінь на пашу	7·00— 7·50 К
Овес	7·50— 8·00 К
Кукурудза	0·00 – 0·00 К
Просо	0·00— 0·00 К
Горох до вареня	00·00—00·00 К
Горох на пашу	00·00—00·00 К
Бобик	0·00— 0·00 К
Конюшина червона	140·00—160·0 К
Конюшина біла	120·00—160·0 К
Конюшина шведска	60·00—80·00 К
Тимотка	34·00—36·00 К
Ріпак зимовий	13·15—13·50 К
Насїнє конопл.	00·00 – 00·00 К
Хміль старий	60·00—80·00 К
Хміль новий	200·00 – 230·0 К

Юлїй Майнль

ЛЬВІВ

ул. Академічна 2 а

КАВА
ГЕРБАТА
КАКАО
ЧОКОЛЯДА

92(11—12)

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма

від 1. до 16. листопада 1909.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В недїлї і сьвята 2 представленя о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці **High-Life** представленє. Білєти вчаснїйше можна набути в конторі Пльона при ул Кароля Людвика ч. 5.

Бюро учительске і службове

Мариї Нємчиновскої, Львів, площа Академічна 3.

Для прикрашеня комнат і Читальнь!

ТАРАС ШЕВЧЕНКО в домовинї і МОГИЛА ШЕВЧЕНКА над Днїпром

Картини Сластьона виконані в артист. інститутї Анґерера у Віднї у величинї 24+30 cm. можна набути в книгарнї Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок ч. 10; за 80 сотиків без пересилки, за 1 К з пересилкою (franco). Прибуток з розпродажи жертвував радн. Ол. Барвіньский на памятник Т. Шевченкови в Київі.

Церковні річи

КРАСНІ і ДЕШЕВІ ПРОДАЄ

„ДОСТАВА“

основана руским духовеньством — **в Станиславові** при ул. Смольки ч. 1, а **у Львові** при ул. Рускій ч. 20 (в каменицї »Днїстра«).

Там дістане ся ріжні фелони, чаші, хрести, лїхтарі, сьвічники, тапи патериці, кивоти, плащеницї, образи (церковні і до комнат), цьвіти і всякі другі прибори. Також приймають чаші до позолоченя і ризи до направи.

Удїл виносить 10 К (вписове 1 К), — за гроші вложені на щадничу книжку платять 6%.

29 (26—?)

Розклад зелїзничих поїздів

важний від 1. мая 1909.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5·50	**8·55**	**1·30**	5·45	9·50
Кракова	7·25	9·50	—	**8·40**	**2·30**
Тарнога	—	—	1·10	—	—
Підволочиск	7.20	12·00	**2·15**	5·40	10·30
Черновець	8·05	—	**2·05**	5·58	9·30
Черновець	—	—	—	**6·40**	**12·20**
Станиславова	5·45	—	—	—	—
Коломиї.	—	10.20	—	—	—
Стрия	7·29	11·45	4·25	—	11·00
Пустомит	7·29	11·45	4·25	10·15*	11·00
Самбора	8·00	9·57	2·00	—	9·00
Любіня	8·00	9·57	2·00	9·00	11·45*
Рави рускої	7·10	12·40	4·50	—	—
Янова	8·05	1·15	5·00	9·25	10·10б
Брухович	7·10	10·05А	1·48Б	4·50	8·20
Брухович	8·15	12·40	3·27В	5·30Г	9·35Б
Зимної води	5·50	7·25	1·10	5·45	9·50
На Підзамче:					
З Підволочиск	7·01	11·40	**2·00**	5·15	10·12
„ Бродів	7·01	—	**2·00**	5·15	10·12
„ Курович	—	—	11·19	—	9·39
„ Винник	8·07	—	11·19	3·26	9·39

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд	вечер	в ночи
Кракова	3·50	**8·25**	**2·45**	**7·00**	11.15
Кракова	—	8.40	6·12	7·35	12·45
Ряшева	—	—	3·30	—	—
Підволочиск	6·20	10·40	**2·16**	8·00	11.10
Черновець	6·10	9·35	—	—	10.38
Черновець	—	**9·10**	**2·23**	—	**2·50**
Станиславова	—	—	2·50	—	—
Коломиї	—	—	—	6·00	—
Стрия	7·30	—	1·45	6.55	11·25
Пустомит	7·30	10·35*	1·45	6·55	11.25
Самбора	6·00	9·05	—	3·40	10·45
Любіня	6.00	9·05	2·15*	3·40	10·45
Рави рускої	6.14	11·05	—	—	11·353
Янова	8.20	10·10	1·37†	3·40	6·30
Брухович	7.21	11·05	2·30В	5·50Г	8·24В
Брухович	6·14	9·00А	12·41Б	3·45	7·10	11·353
Зимної води	3·50	8·40	3·30	7·35	11·15
З Підзамча:					
До Підволочиск	6·35	11·00	**2·31**	8·29	11·32
„ Бродів	6·35	11·00	**2·31**	8·29	—
„ Курович	—	7·13	—	2·52	—
„ Винник	5·44	7·13	1·30	2·52	—

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — *) Лише в недїлї і сьвята від $^{16}/_5$ до $^{18}/_9$. А) Лише в недїлї і сьвята від $^1/_7$ до $^{31}/_8$. — Б) Лише в недїлї і сьвята від $^1/_6$ до $^{30}/_9$. — В) В недїлї і сьвята а від $^1/_6$ до $^{30}/_9$ щодень.— Г) Щоденно від $^1/_7$ до $^{31}/_8$. — З) Лише в недїлї.

Видає і відповідає за редакцию **Семен Ґорук.**

З друкарнї В. А. Шийковского.